

Årsredovisning 2022

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	4
Ansvarsområde	4
Väsentliga händelser under året.....	4
Uppföljning Mål och indikatorer	5
Mål 2 I Haninge ska tillväxten ske på ett hållbart sätt.....	5
Ekonomi.....	8
Uppföljning av Intern kontroll	9

Sammanfattning

Näringsliv- och arbetsmarknadsnämndens driftsbudget uppgick till 23,7 miljoner kronor för 2022. Kostnaderna var i utfallet 15,7 miljoner kronor och intäkterna 0,0 miljoner kronor. Nämndens utfall resulterade i en nettokostnad på -15,7 miljoner kronor. Utfallets andel av årsbudget var 66,5 procent. Resultatet gav ett överskott på 8,0 miljoner kronor. Det motsvarar en avvikelse på 33,7 procent.

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden gör bedömningen efter genomgång av årets resultat att nämnden kommer att bidra till kommunfullmäktiges mål enligt plan för 2022. Bedömningen baseras på uppföljningen av nämndens rapportering för perioden januari till december.

Inledning

Syftet med denna årsredovisning är att informera om uppnådda resultat samt bedöma om nämndens verksamheter har bidragit till att uppfylla mål utifrån Strategi och budget inom givna ekonomiska förutsättningar.

Förvaltningen följer upp och analyserar resultat för fullmäktiges mål, strategier och uppdrag samt ekonomiskt utfall. Det finns tre delårsuppföljningar under ett verksamhetsår, vilket är delårsuppföljning 1 per april (tertiäl 1), delårsuppföljning 2 per augusti (delårsuppföljning) och nämndens årsredovisning. Nämndens lagstadgade årsredovisning görs en gång årligen per den 31 december enligt gällande lagkrav.

Ansvarsområde

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden främjar ett gott näringslivsklimat, en minskad arbetslöshet och ökad sysselsättning. Nämnden ger uppmärksamhet till frågor rörande högre utbildning samt främjande av näringslivet och besöksnäringen och dess utveckling. Nämnden arbetar för att förverkliga mål 2 "I Haninge ska tillväxten ske på ett hållbart sätt"

Bostadsområden ska omfatta olika boendeformer och infrastruktur, parker och tillgång till kommunens service ska utvecklas i samma takt som bostäder byggs i närhet till kollektivtrafiken. En fungerande arbetsmarknad ska ge fler i arbete. Företag ska utvecklas och vara nöjda med kommunens service.

Väsentliga händelser under året

Det världspolitiska läget är en orosfaktor som bland annat har påverkat priser och varuleveranser och har inneburit ökade kostnader samt längre leveranstider av bland annat fossilfria fordon.

Haninge kommuns krishanteringsförmåga har stärkts under 2022. Kommunen har inrättat två nya funktioner som ökar kommunens tillgänglighet för andra krishanterande myndigheter och kommunen kan agera snabbt i samband med allvarliga händelser.

Kommunstyrelsen blev anställningsmyndighet för samtliga medarbetare den 1 oktober 2022 och ansvarar för hela kommunens anställningsförmåner, riktlinjer för lönebildning och arbetsmiljö. Förändringen har skapat förutsättningar för kommunen som arbetsgivare att driva en mer enhetlig personalpolitik i arbetsgivarfrågorna.

Uppföljning Mål och indikatorer

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden gör bedömningen efter genomgång av årets resultat att nämnden kommer att bidra till kommunfullmäktiges mål enligt plan för 2022. Bedömningen baseras på uppföljningen av nämndens rapportering för perioden januari till december.

Mål 2 | Haninge ska tillväxten ske på ett hållbart sätt

Bostadsområden ska omfatta olika boendeformer och infrastruktur, parker och tillgång till kommunens service ska utvecklas i samma takt som bostäder byggs i närhet till kollektivtrafiken. En fungerande arbetsmarknad ska ge fler i arbete. Företag ska utvecklas och vara nöjda med kommunens service.

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämndens prioriteringar för att bidra till målet:

- Prioriteringar för planarbetet och genomförandet gällande ombyggnation/omdanning, nybyggnation och verksamhetsmark görs i samverkan med ökat fokus på balans
- Fortsatt fokus och ökad synlighet på effektivitet och kundbemötande i syfte att förbättra företagsklimatet
- Nya företagsetableringar och utveckling i befintliga företag stimuleras för att skapa tillväxt och nya arbetstillfällen
- Näringslivsperspektivet antas tidigt i plan- och stadsutvecklingsprocessen
- Arbetsmarknadsinsatser görs i kommungemensam samverkan med ökat samarbete med näringslivet och civilsamhället

Bedömning:

Nämndens bedömning är att årets resultat motsvaras av de ambitioner som finns i Strategi och budget. Arbetet med handlingsplaner kopplade till näringslivsstrategin samt arbetsmarknadsstrategin är under framtagande. Särskilt fokus har lagts på handlingsplan kopplat till investeringar och etablering samt arbetsmarknad och kompetensförsörjning.

Under året har en positiv utveckling skett inom kommunens företagsklimat. Förbättrat resultat visas både i nöjd kund index mätningen (NKI) samt svenskt näringslivs företagsklimat mätning.

Större externa kommunikationsinsatser har gjorts på externa mötesplatser. Effekter kan ses i form av stort antal ansökningar till aktuella markanvisningar samt förfrågningar om önskemål om köp av mark till kommunen.

Nämnden har under året arbetat för ökad samverkan med kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden. Nämnden bidrar till att säkra att näringslivsperspektivet tidigt kommer in i arbetet med nya projekt. Effekter kan ses i form av ökad förståelse för de förutsättningar som krävs inom olika stadsbyggnadsprojekt för Haninge ska vara en attraktiv plats att starta och driva företag på.

Nämnden har under 2022 haft nystart gällande företagarkostar. Tre frukostmöten är genomförda med totalt över 300 deltagare. Efter pandemin kan nämnden konstatera att det finns ett stort behov för företagare att mötas fysiskt. Effekter av arrangerade möten ses i form av utökande nätverk, ökat kunskapsutbyte mellan olika företagare och ökad kontakt med kommunens företrädare. Lokal nätverk mellan företagare leder till utökade affärer inom kommunen och stärker det lokala företagsklimatet. I ledet att öka kommunens synlighet har även

beslut tagits att stadsbyggnadsnämnden och Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund ska vara representerade på alla frukostmöten. Detta i syfte att öka kontakten mellan kommunens funktioner och företagare. Företagare ska kunna ställa frågor till handläggare i syfte att öka förståelsen för vilka typer av tillstånd som behövs. Arbetet ska utvärderas under 2023 för att möjliggöra utvidgning till fler myndighetsområden.

Nämnden har aktivt deltagit på tre större mötesplatser för fastighetsägare, MIPIM, Almedalen och Stockholm Business Arena. Nämndens uppfattning är att deltagande har resulterat i goda relationer och en möjlighet för kommunen att visa investerare varför Haninge är en intressant kommun att etablera sig i.

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
KF Nybyggda och ombyggda bostäder (antal per år i genomsnitt)	342	825	720	*	750
KF Företagsklimat enligt ÖJ, total, NKI	75	76	78	*	76
KF Förvärvsarbetande invånare 20-64 år	80.5%	79.3%	80.7%	*	82.5%

*Utfall 2022 publiceras under 2023.

Uppföljning av politiska uppdrag

Kommunfullmäktige kan tilldela kommunstyrelsen, nämnder och bolag ansvar för uppdrag som ska genomföras, följas upp och återrapporteras till kommunfullmäktige. Uppdrag ska återrapporteras i årsredovisningen om inget annat beslutats.

Titel	Status
Kommunstyrelsen ges i uppdrag att intensifiera arbetet med övergång från försörjningsstöd till arbete (KS, SN och NAN)	✓
<p>Beskrivning:</p> <p>Kommunstyrelsen har tillsammans med näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden arbetat med övergång från försörjningsstöd till arbete. Detta har genomförts med stöd av arbetsmarknadsstrategin där en gemensam handlingsplan ska tas fram av berörda förvaltningar.</p> <p>Ungdomsjobb är en kortare insats för unga vuxna som varken arbetar eller studerar. Under 2022 har sammantaget 19 unga vuxna (18–29 år) erbjudits ungdomsjobb som ungdomshandledare för att undvika att ungdomarna hamnar i ekonomiskt bistånd när de inte har arbete. Målet var 35 ungdomar vilket inte kommer att uppnås under 2022. Detta har berott på att arbetsplatser inte tar emot personer som har noterade domar eller strafförelägganden i belastningsregistret. Detta faktum har minskat antalet möjliga ungdomar som kan vara lämpliga för ett ungdomsjobb.</p> <p>Inför 2022 års val till riksdag, region och kommun genomfördes ett demokratiprojekt som involverade totalt 50 ungdomar. Inom projektet utfördes ett antal insatser för att öka kunskapen om och viljan att rösta. Bland annat genomförde kommunens demokratiambassadörer både digitala insatser samt insatser på plats i närsamhället för att informera om hur valet går till.</p> <p>Socialnämnden har under 2022 fortsatt arbeta med lokala jobbspår för personer som är nyanlända till Sverige. Jobbspåren har vanligen bestått av arbetsmarknadsutbildningar, SFI och praktik och har handlat om att förbereda deltagarna för yrken som inte kräver eftergymnasiala studier. Bland de som under året har avslutat sina insatser har cirka 60 procent gått vidare till subventionerade arbetsformer likt extratjänster och cirka 20 procent har fått osubventionerade arbeten på den ordinarie arbetsmarknaden.</p>	

Ekonomi

Budgetuppföljning 2022

Näringsliv- och arbetsmarknadsnämndens driftsbudget uppgick till 23,7 miljoner kronor för 2022. Kostnaderna var i utfallet 15,7 miljoner kronor och intäkterna 0,0 miljoner kronor. Nämndens utfall resulterade i en nettokostnad på -15,7 miljoner kronor. Utfallets andel av årsbudget var 66,5 procent. Resultatet gav ett överskott på 8,0 miljoner kronor. Det motsvarar en avvikelse på 33,7 procent.

Budgeten reviderades med 3,695 miljoner kronor i april med anledning av en resultatöverföring från nämndens resultat 2021. Enligt beslut i kommunfullmäktige 4 april 2022 §48.

Driftredovisning (mnkr)	År 2022			År 2021
	Bokslut	Budget	Avvikelse	Bokslut
Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden				
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-15,7	-23,7	8,0	-7,3
Nettokostnad	-15,7	-23,7	8,0	-7,3

Tabellen redovisas i miljoner kronor, mnkr

Orsakerna till överskottet är:

- Mycket tid har lagts på att sjsätta den nya beslutade organisationen som trädde i kraft under 2021. Kopplat till detta har nämnden haft fördröjningar i rekryteringar som påverkar utfallet tydligt. Dels i form av mindre personalkostnader än budgeterat, dels att planerade åtaganden inte kunnat genomföras i samma utsträckning då organisationen inte varit fullt bemannad.
- En planerad upphandling för att köpa platser för ungdomar inom näringslivet verkställdes inte.

Prognossäkerhet 2022

Prognosen för tertial 1 var samma som budget. För tertial 2 stod klart att det inte fanns tillräckligt med resurser för att driva alla planerade insatser. Överskottet bedömdes till 7 miljoner kronor. Vid årets slut fastställdes utfallet till 8 miljoner kronor.

Den höjda budgeten om 23,7 miljoner kronor, en höjning om cirka 12 miljoner kronor än 2021, ställde helt andra krav på personella resurser, resurser som inte kunnat tillgodoses under 2022.

Uppföljning av Intern kontroll

Genom intern kontroll kontrolleras att verksamheterna fungerar på ett bra sätt, är kostnadseffektiva, att saker görs på rätt sätt och att inga oegentligheter förekommer. Målet med intern kontroll är att säkerställa:

- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet,
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten,
- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer.

En god intern kontroll kännetecknas också av att möjliga risker ringas in, bedöms och förebyggs.

En övergripande riskanalys ligger till grund för vilka kommungemensamma kontrollmoment och kontroller som ska ingå i internkontrollplanerna. Utöver detta har riskanalyser gjorts för varje nämnds/bolags ansvarsområde och egna kontroller kan tillförts i nämndens internkontrollplan.

I uppföljningen av nämndens internkontrollplan 2022 har fyra risker kontrollerats genom olika kontrollmoment. Där det har varit möjligt har resultat redovisats per nämnd. I samtliga nämnders internkontrollplaner för 2022 fanns personuppgiftsbehandling enligt GDPR, otillåten påverkan, tillämpning av barnkonventionen samt direktupphandlingar och inköp enligt ramavtal som kommungemensamma risker. För dessa risker har det gjorts gemensamma kontroller för alla nämnder.

Personuppgiftsbehandling enligt GDPR

Efter genomgång av samtliga nämnders kontroller framgår att generellt är de flesta medvetna om att känsliga personuppgifter inte får skickas med e-post. Det framkommer dock att det inte finns tydliga rutiner för informationsklassning inom kommunen och att det saknas djupare kunskap om vad en konsekvensbedömning enligt dataskyddförordningen är. Kommunen har identifierat olika förbättringsområden till exempel att genomföra kommunikationsinsatser kring rutiner och arbetssätt.

Otillåten påverkan

Under 2022 har risken uppmärksammats i nämndernas internkontrollplaner och som kontrollmoment har man identifierat att se över om det finns fungerande arbetssätt för att förhindra och upptäcka otillåten påverkan. Metoden för kontrollen var att kontrollera inrapporterade händelser i kommunens incidensrapporteringsystem, KIA, samt intervjuer med verksamheter.

Efter genomgången kontroll i incidensrapporteringsystemet har det framkommit att det är inte är en träffsäker kontroll och att det inte fångar det aktuella området på ett tillfredsställande sätt.

Kommunen har idag styrdokument i form av policy och riktlinjer för oegentligheter som beskriver hur man ska agera och hantera uppkomna händelser. Policyn och riktlinjerna är tillgängliga på kommunens intranät.

I nuläget gör kommunens verksamheter olika insatser och stickprovskontroller för att motverka och stävja händelser inom ramen för otillåten påverkan. Kommunen behöver ha en målsättning att säkerställa en tydligare process för hanteringen av otillåten påverkan i kommunens verksamheter.

Tillämpning av barnkonventionen

Kontrollen visar att i de fall där beslut berör barn har handläggare i viss utsträckning tagit ställning till barns bästa och i underlagen resonerat kring ställningstaganden. I flera av fallen saknas analyser av inkomna synpunkter eller konsekvenser positiva eller negativa för barn. Handläggare behöver tillräckligt med underlag för att ha förutsättningar att kunna bedöma vad som är barnets bästa. De brister som framkommit i den övergripande granskningen är inte unika för Haninge kommun. Implementeringen av Barnkonventionen och granskningen av barns bästa vid beslut som rör dem går långsamt vilket både Sveriges kommuner och regioner, SKR, och Barnombudsmannen beskriver i olika sammanhang. Framåt kan kommunen arbeta med enhetliga rutiner och anvisningar för att stötta handläggare i sin handläggning.

Direktupphandlingar och inköp enligt ramavtal

Kommunens kontroll har visat att kännedomen kring ramavtal är god och att nämnderna har bra resultat vad gäller avtalstrohet. Kontrollerna visar att stor del av de kontrollerade fakturorna bedöms vara i linje med lagstiftningen men att flera upphandlingar avviker från kommunens egna riktlinjer för direktupphandlingar. En förklaring som uppges som förklaring till avsteg från befintliga avtal är huvudsakligen att aktuell vara eller tjänst inte finns inom sortimentet eller att den inte kan levereras i tid.

Resultaten visar att uppföljning behöver fortsätta under kommande år med vissa förändringar för att få tydligare resultat kring vilka direktupphandlingar som genomförs enligt gällande rutiner. Resultaten visar att majoriteten av medarbetare som deltagit i stickproven haft kontakt med avtalscontroller och/eller Upphandling Södertörn, vilket tyder på att ökad medvetenhet kring inköp och upphandling samt en vilja att göra rätt.

Nämnderna och bolagen arbetar kontinuerligt med olika insatser för att stärka de egna rutinerna, systematisk uppföljning och öka kunskapen hos medarbetarna om upphandlingar. Tack vare genomförda kontroller har kommunen fått viktiga insatser hur det kommande arbetet bör se ut och vilka insatser som är lämpliga att vidta framåt.